

18.5.19 מילון: מילון: מילון: מילון:

0 | דברי משה שרת בכנס "הדסה", אטלנטיק סיטי, אנגליה¹ 16.9.1951

ישראל ויהדות ארצות הברית

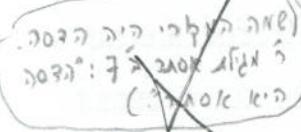
שר החוץ מ. שרת: חיננו, בדרך כלל, אינם פשוטים כל עיקר. וכורני, יום אחד עמדתי מול כרתו תיאטרון בירושלים, שהודיעה על הצגה מתרגם מיידיש, לאמור: "קשה להיות יהודי". שני גברים החלפו על פני בלבכם הביתה מבית ספרם והכרזוה עורה את המילים "קשה להיות יהודי". הם עצרו וקראו אותה, ומלאי השטימות אחיבתו זה בוה וחוירו בקהל על המילים "קשה להיות יהודי". הם פשוט לא יכולו להשיג במה מדובר - הנה הם עומדים כאן, גברים יהודים, ללא כל ספק, ומה להם ולקושי כלשהו? נבצר מהם לרדת לסוף אמרה זו.

ובכן, יידי, יש בקרבנו המיטיבים דעת. הקושי הוא חלק מוגרלנו. הבעיות בהחליט איבן בלתי-יפותירות, אבל הן מרכבות. וכל זאת מפני שאנו שונים מזולתנו. אל נא נחסס לקבוע את ההיסטוריה פשוטה זו. אל נא נשטמת ממשמעוותיה. ההיסטוריה שלנו שונה מן ההיסטוריה של עמים אחרים. אנו מהווים מקרה ייחודי בתולדות עולם. כעם נירמלנו את מעמדנו במידה רבה על ידי הקמת מדינת ישראל. אבל תחילך גורמלויזיה זה הוביל בעיות חדשות משלו ועורר סיבוכים חדשים. שוב, סיבוכים אלה כוללים מנועים מישוב, אבל הם מעוררים מחשבה. הם קוראים להסדרה. התתרמת כרוכה במאזן מודע.

אני תמיד מדבר בענוהה הרבה באוזני יהודו-אמריקני על בעיות בחיי היהודי אמריקה. איןני אחד מכם. אני לומד אתכם ומשקיף عليיכם מרחוק, ואפשר שאני טועה בהתרשימים ובמסקנותי. אבל נראה לי כי הופעתה של מדינה יהודית עצמאית לא רק העניקה לכם סיפוק עצום כיהודים, אלא גם עשתה משהו לנירמול מעמדכם כאמריקנים, ואומר באיזה מובן.

בדיווק כשם שמעמד העם היהודי בתולדות העולם היהודי, כך יהודים גם ההיווצרות והגורל של ארץות הברית, ובראש וראשונה ככל שמדובר בהרכבה הגועי. פה לפנינו אומה שנולדה כתוצאה מההצלהות זרמי בני אדם מארצות רבות, למעשה מכל ארץות "העולם היישן", על פני היבשת הגדולה הזאת. ככל חברו היהודי כדי להוות אומה אמריקנית חופשית - הדמוקרטיה האמריקנית הגדולה.

¹ מסמכי משרד החוץ. ארגון הנשים הציניות "הדסה" נוסד באראה"ב ב-1912, בראשות הנרייטה סולר, ופועל עד היום. הארגון נקרא על שם המלכה אסטר אַהֲרֹם לְסֵם "יעוד מוסדות ומפעלים בא"י ולהזוק האידאילים היהודיים". הארגון קבע נני יעדיהם: פעילות בתחום הבריאות בא"י והטמעת ערכי הציונות באמריקה. "הדסה", המונה כ-270 אלף חברות ומקים 800 נספים באראה"ב הוא ארגון הנשים הגדל בעולם.

ואולם זיכרונות עבר מקשים למות. ואין כל סיבה למייתם בנקול ובמהרה, וכן אין למותם ערך חובי כלשהו. רוב האמריקנים מודעים היטב לכור מהצפתם. הם זוכרים את מקורותיהם וගאים בו. ובהיקרות הודמנות הם מעלים אותה על נס, פעמים בצורה מפוארת.

צפיתי ברחובות ניו יורק בתהלות של פולנים אמריקנים, רובם הגadol ילידי ארצות הברית, כמה מהם בני שני ושלישי, ואף על פי כן הם נשאו דגלים פולניים, לבשו מלבושים פולניים, גאים במסורתם הלאומית. צפיתי בתהלות של אחרים. אשתקך נחתי בעצרת זיכרין בניו יורק לזכר מלך שודיה המנות. הקתדרלה הענקית הייתה מלאה וגדרה שודיה אמריקנים. כמעט לא היו שם אמריקנים אחרים זולת מי שמקורם בשודיה. כולם היו אמריקנים. לאיש מהם לא היו מאווים לשוב איפעם לשודיה. ואף על פי כן הם היו מואחזים בתחום השודות עם שודיה מולדתם והביעו הוקרתם למי שעולם לא היה מלך, אבל היה מלך הארץ אשר לה השתייכו אבותיהם. לגביהם לא עוררה הCAF של המופרשת הזאת בעיה כלשהי. להיפך, כפלות זאת הזינה תשתיית בריאה למודעות אמריקנית גאה. כך אפו תשתיות זו, כה נורמלית לגבי רוב האמריקנים האחרים, היא שחרורה ליהודים האמריקנים עד תקומה מדינת ישראל. לפני כן ניכרו הבדלים יסודיים ביןם לבין יסודות אחרים באוכלוסייה האמריקנית, הבדלים שבמונען דנו בתחום את היהודי האמריקני. כל אמריקני ממוצע, שאבותיו באו מבריטניה או מארצות הברית או מגרמניה או מפולין או מכל אחת מדינות סקנדינביה, יכול לצפות במאפה ולומר: "זו אומה שאני צאצאה. וזהו אמה גאה וחופשית, קבוצה במשפחה האנושית, בעלת תרבויות משלה. היא עלולה לבוא במצר לתקופת ימיה, אך היא תיחלץ ותתאושש. אין לי כל סיבה להתביס במווצאי. אני גאה בהיותי אמריקני, אבל אני גם גאה במווצאי, שעל ממשותו מעידה אותה אומה הקימת היום".

תחווה ראשונית זו, המאפיינת את האמריקני הממוצע, נשללה מן היהודי האמריקני. הוא יכול לשאוב ורק סיוף עקרף כלשהו מן העובדה, כי איפעם בימי קדם היה עמו חופשי ויצירתי, אבל היום, מתרוק מודעות או בלעדיה, נגורע עליו להשלים עם נחיתות מעמדו בהשוואה למעמד אמריקנים זולתו. אנו מיליה זו היא שאינה/בימינו מכוח תקומה מדינת ישראל. היהודי האמריקני אינו נזכר עוד להסתמך על ימי קדם כדי להוכיח את תביעתו למעמד שווה למעמד זולתו מבחינת מווצאו הלאומי. האומה שעלייה נמננו אבותיו קמה עכשו מחדש במסגרת מדינית מלאה ומכוונת, ומוכיחה כושר סביר של ניהול מדיניות והפעלת צבא יעיל, מדינה המשתווה במועמדה עם כל המדינות העצמאיות בימינו. ואולם בכך עדיין לא נפרה הבעיה במלואה בשום פנים ואופן. הגורל הכתיב סרך נוספת. מצד אחד אנו רשאים בעיליל להשוו את מעמדנו למעמד זולתו, אך

בתוקף הממשלה מחדש של ישראל כמדינה עצמאית והן בתוקף היכולת להציגו
בארצות התפוצה על קיום מדינת ישראל כמקור גואה. לעומת זאת, איןנו
יכולים ואיננו יכולים לזרום על מהו אשר בו או שונים יסודית מזולתנו.
שכן יש להודות באממת הפשטה: אין שום שווון בין הקשרות והמסורת של
יהודי - אם אמריקני ואם בריטי ואם צרפתי - אל הערכיהם הנצחיים של היהודים,
אל האינטלקטים של יהודים אחרות, ועתה גם אל מדינת ישראל, ובין
מהות ההרגשה שעשו אידי אמריקני להחות לגבי אירלנד, או סקנדינובי אמריקני
לגביו שודיה או נורווגיה.

הקשר היהודי הוא דברו הרבה יותר מאשר מחייב וחוייני. תכמה מיזחתת זו היא
חלק מן הגורל היהודי. הבה נתיצב פנים אל פנים אל מול עובדה בסיסית זו. זו
עובדת לגיטימית לחלוותן. וזה יסוד ארגני בהיסטוריה ובמצב העולמי הנוכחי.
אין פירושו של דבר, שאנו תובעים עדיפות כלשהו או זכויות מיוחדות כלשהן.
כל העמים נבדלים מבחינות מסוימות זה מזה, והוא הדין לגבי נבדלותו מכולם.
הבעיה שלנו ייחודה במינה. אין כאן מה להסתיר או להתחביש בו. זה סימן
ליידה. זה דבר הגורם לקיומו הרותני להיות מרכיב יותר, אבל מן המורכבות
זהות אי-אפשר לחמק ועל העולם הנאור להשלים עימה. וכן גם אין בנסיבות
שורש כלשהו לסכוסך טרגי או בלתי פתיה להיפך, בעולם החופשי ושלו עשו
אפיין זה של החיים היהודיים להיות לגורם של הרומניה בinalgומית. זהה אחת
הסיבות לכך שהיהודים באשר הם, כיהודים, חייבים להיות מעוניינים במידה
חוונית בשימור ובשקום שלום והרחות.

גישה סינטטית לביעתנו פותחת עrozים לאינטגרציה הרומנית של
האינטרסים המעורבים. טלוא את היחסים בין ישראל וארצות הברית. מבחינת
ישראל נודעת חשיבות חוותנית לגיאוס וקיים יידיות ותמייה מצד הדמוקרטיה
הגדולה שלכם. למדינה זו אנו נושאים עינינו כדי לשאוב הדרכה במאצנו
החלוצי ותמייה בפרטן מיכלול הביעות הכלכליות והפיננסיות שלפנינו אנו
ניצבים. בתמורה אנו מציעים לארצות הברית את יידיותנו, אשר בה צדקה
ארצכם להוות מעוניינות כשלעצמה.

אולם היכן העורכה להצלחתנו במאצינו לקרים את אהדת ארציות הברית?
לעומת זאת, כיצד תוכל ארציות הברית לבתו לבנו כמי שנתميد בידידותנו?
אומנם נכון הדבר, שאנו מטבחים אותו סוג של דמוקרטיה אשר לו מסורה ארציות
הברית. אך אפשר לטעון, שאוריינטציות מדיניות קמות ונופלות ואינן מתאימות
בתמידות. הייש כאן, במרקחה שלפנינו, ערובה מהותית לידידות קבוע?

אני סבור, כי נוכחות חמישה מיליון יהודים בארצות הברית, האחירות שחשה
ישראל כלפייהם מוה, ומזה היהם הלבבי שלהם, מעוניינים ביחסון מוחלט כזה. כל

עוד הקשר בין ישראל ויהדות אmericה תמיד חרב כל היחסים שעלו לציג
medi פעם בפעם בין ממשלה ישראל וממשלה ארצות הברית סביב החלטה פוליטית
וז או אחרת, או בשל קו מדיני כלשהו, לעולם לא תחול קרע בין שתי הארץ,
מן שישראל לעולם לא תיפנה ערכ ליהדות האמריקנית. ומפני - כך כינו
מאמנים - יהדות אmericה לעולם לא תיפנה ערכ לישראל.

בדוק כשם שנאמנווה של ישראל ליהודי אmericה מטילה עליה התחיבויות
מוסריות ופוליטיות, כך גם נאמנווה של היהדות האמריקנית לישראל יוצרת
אינטדרס אמריקני לעמוד לימין ישראל. ככל שיש לישראל השיבות כלשהו בעניין
ארצאות הברית - לא לי להגוז בחשיבות זו, אך גם אל נזער אותה, שהרי אנו
טופסים פינה חיונית באוזר חווני - אין ארצאות הברית יכולה בשום פנים ואופן
להיות אדישה לצורה ולמהות של מדיניותנו.

לפיכך, ככל שמעמדנו הטריטורילי, נניח, מוגבל מאוד מבחינת האינטרס
של ארצאות הברית, ואף על פי כן הוא ממשי, אין היא יכולה שלא לראות את
נאמנווה של יהדות אmericה לישראל כנכש למדיניותה. וכך, ככל שידידות
ארצאות הברית היא אכן פינה באורינטציה הבינלאומית של ישראל, האורחות
הוטולית של היהודים האמריקניים ונאמנותם הבלתי מסוגת לארצם ולמושליהם
מהווים נכס שאין ערך לו מבחינת עתידה של ישראל.

יחסים אלה, הפעלים אחדדי בשני הכוונים, הם שוב דבר מיוחד במינו
במירוקם העולמי של היחסים הבינ' מדינתיים. במובן מסוים, דבר זה מצבן הן את
ארצאות הברית והן את ישראל זו מול זו מעבר לתחורות. שכן אין מדינה כלשהי
במוראה התקoon שתוכל להגיע אי פעם לאינטימיות שכואת של קשר עם ארצאות
הברית כפי שהיא מאפיינת את ישראל מכוח קירבהה אל היהדות האמריקנית.
לעומת זאת, אין שום מעכמת דוגלה בימינו היכולת להשיג אותו מקום בחוי
ישראל כזו שמאפיין את ארצאות הברית כתוצאה מן האינטרס השורשי והגדל של
יהודי אmericה בגודלה של ישראל. מצב זה יוצר אתגר אצילי למעכמת גודלה
אחריה [כלומר ברית המועצות], אשר גם בתחום יושבים המוני היהודים -
המוניים שלעולם לא נשבחים ואשר בדרך כלשהו גם לגבייהם אנו חשים אחריות.
ואולם אותה מעכמת מוצאת את עצמה מחוץ לתחורות בשל משטרת הפנימי,
שאינו מאפשר חרות כלשהו לביטוי עצמי לקבוצות אנשים או ליחידים, או לקיים
קשר עם העולם החיצון.

אין צורך לומר, כי הקשרות של היהודים היושבים בארצות אחרות עם ישראל
לא הומצאה מזמן כוונה לשמש מכשיר לאורינטציה פוליטית מסוימת. היא
קיימת לשם עצמה ומסורת בהיסטוריה היהודית ובמודעות היהודית בימינו. היא
צומחת ממוקמי נשמת העם. מכאן כוחה העצמי והעروبה לאיש שבורותה. כך

✓ ✓

הוא מפni שסולידיידות פוליטית במקורה זה היא מזגד לוזאי של איחוד ארגנוגנית המקיימת את הסולידיידות הפוליטית. אילמלא היה קשר זה מושחת על איחוד ארגנוגנית, הוא היה נשאר בגין מגמה חולפת ונראה שלא היה עומד איתן מול מבחן של תמורה מהפכנית, אשר אין מנוס מהתחולות בעולם הלא יציב של ימינו. אבל מפni שהמודעות של האיחוד היהודית והקשר בין עם הארץ הולדתו הם משחו מתmesh, בעצם ניצחי, שכן כל דבר המוקם על בסיס זה מתאפיין בקיום של קבע.

אני מזמין אתכן גם להסכים, כי הקשרות של יהודים עם ישראל, שהיא הערך המרכזי בעולם החיים היהודי, עשויה אפילו באמריקה להחריך אל מעבר לצורתה השגרתית המתבטאת בהתunningות, אהדה, איכפטוות, סיווע, ביקורים או שיתוף בהישגים תרבותיים כפי שכבר עשוים לנבוע מתוך המאמצים היצירתיים של ישראל. היא עשויה להחריך עוד יותר ולהוליך לפעם להודחות מלאה עם מדינת ישראל מכוח הגירה והתישבותה. ומדובר לא? לא מפni פחות מן העתיד, גם לא, חלילה, עקב פגם כלשהו, אני מכיר אינטנס חוני יותר בעולם היהודי מאשר המשך קיומה של היהדות האמריקנית בתנאי חרות, שגשוג וביתחון. אני מכיר איווילט ממאירה יותר מן הניסיון ההפרק לציר תחויות שליליות.

אילו נדרשתי למצות את ההיסטוריה היהודית בימינו במשפט אחד, היו אמר ששהיא מרכיבת מאסון אחד ומשני ניסים. האסון הוא מה שאירע ליהדות אירופה, שני הניסים הם, ראשית, מה שעלה בידי העם היהודי בהנחת התנועה הציונית להשגגה בארץ-ישראל בין שתי המלחמות, כולם מה ששימוש בסיס למדינה והגנה עליינו נגד כוחות עוודים, ושנית, העובדה שברגע הגורלי בהיסטוריה שלנו נמצא בארץות הברית קהילה יהודית גדולה, פרוחת וחופשית, שהיא בכוחה להטיל את משקלה על כפות המאונים של החלטה הבינלאומית, ולתרום מעושרה למאבק על שרידותה ישראל.

אם נודעה לנו השני חשיבות מכרעת עברנו, מודיעו עליינו להניח כי נוכל לוותר עליו בשנים יבואו? שהרי עצם הבסיס של העתיד היהודי, התנאי התרבותי להמשך ההתקפות והשגשוג של ישראל, הוא שאמריקה תישאר ארץ חופשית וחזקת, ושהקהילה היהודית אמריקה תמשיך ליהנות משגשוג ומחופשوتה.

כך אפו לא מזור פחד, לא עקב רדייפות כלשהן או בשל אפליה, אלא מזור גודש הלב היהודי, מזור הטוהר והאצילות של הדף להיות שותף איש לחיזיון הגדלובי יותר בהיסטוריה היהודית, להתגשות שאיפת עמו מדור דורות, מזור התהיליך הפלאי הכפול של הלידה מחדש של הארץ ושל העם, האומנם לא יהיה זה לגיטימי כי כמו יהודים, צעירים ולא כל כך צעירים, חドורי האידיאל של

הצטרופות והתיישבות, יעשו את ישראל לביתם הממשי? לא באתי הנה כדי לנהל תעוללה לעלייה, אם כי ידוע לכם יפה עד כמה בתקופה הנוכחית של הגירה המונית לא מבוקרת מأוצרות נחלות, וקוקם אנו לכוח אדם נבחר, והדרשו לי להוציא, לכוח של נשים, וכמובן לרופאים, אהיות, מהנדסים, טכנאים, לכל סוג של CISARONI מצטיין שניtan להעלתו על הדעת, ובכלל לאנשים משכילים. ואולם אני ניגש לבעה מנוקדת מבט של צורכי ישראל. אני מנסה להסביר עליה מן הווות של חיי הנפש שלנו.

מדובר צדוק להירותה כה משונה ובלתי סביר, אם יהודים בארץ חופשיות בוחרים בחופשיות לנHAL חיים יהודים מלאים, אם גברים ונערות החיים בקידרבסם-אתם נתפסים לרווח הרפתקנית נעה השואפת לצירוף חברה יהודית חדשה ונמשכים לא-ישראלים חוצץ? אם הם יוצאים מהתהום לא כדי לסייע או להדריך אחרים, אלא כדי למש השתפות עצומות ישירה, להיות מעורבים בתהליכי בסיסיים של יצירת חברה חדשה ממש ועד טفحות? אם זו יוזמה אצילה, מדובר צדקה אצילות זו להיעדר לחלוון מחיי היהדות האמריקנית? אם זה ביטוי של יצירתיות יהודית, מדובר על יהודים אמריקנים בלבד להתנער ממנה?

זו אינה תעוללה, זו אינה הפצרה. אין זו קראיה לקום ולכלת. זו אך ורק הענקת לגיטימיות להליכה לבני מי שבוחרים לעשות זאת - לגיטימיות הן מבחינת החיים היהודיים והן מבחינת הדמוקרטיה האמריקנית.

עליה היא כמובן צורת השותפות המלאה ביותר והוא כוכבה מעבר פיסי ובמטמורפוזה חברונית, ומה שאולי הוא הקשה ביותר - התהומות הדרגתית של האינדיו-ידואליות האמריקניות בכור החיתוך של ישראל.

אך לפניו צעד סופי זה ישנה קשת רחבה של שלבי השתפות וקשריות, המקופה היבטים שונים של פעילות כלכלית, פוליטית ותרבותית, וכך, בד בבד עם מרוצת הזמן ועם מימוש התקווה הישראלית שישראל תולה-בhbitem אליה, ותוך שברחבי התפוזות השאהפה להישאר יהודי אינה נחלשת אלא ממשיכ לזמן ולהתפתח, יקרבו כל אלה יותר ויותר את היהדות האמריקנית ואת ישראל זו אל זו.

הקשר רב הפנים הזה מעורר גם בעיות. הן נובעות מן העבודה, שכמה מן הקשרים הללו עשויים לבוש ביטויים ארגוניים בעוד שאחרים עשויים להחומרם במלואם במסגרת החיים האישיים. גם בתחום הארגוני הם עשויים להתאפיין במגוון צורות ולחולל חיכוכים.

המורכבות של החיים היהודיים המודרניים, המגוון שלהם בתוך כל קהילה ארצית, אף יותר מזה - בין קהילות בארץות שונות - גורמים לכך שככל ניסיון לתחום את כל הקשרים עם ישראל במבנה אחד אחד, לא רק חסר תוחלת, אלא מזיך בעילוי.

יש ערך רב למאםן מאורגן, ויתכן שאחדות תהיה למועדן עד דרגה ידועה, אבל עיקרון החופש חייב לעמוד מעל כל מסגרת וממחיצה. הקשר בין ישראל והעם היהודי חייב, בסופו של דבר, להיות ישיר, חופשי וחף מכל האבלת פורמליות וכל מסורת ארגונית.

אתם ודאי תופשים לעבר אייז קראע מסוכנת אני מתקדם עכשו במהלך הרצאתי, אשר לאורכה, חושני, צעדתי על פניהם על כמה מהמורות מסוכנות. כוונתי לביעית היחסים בין ישראל והסתדרות הציונית מצד אחד, ומצד שני ליחסים בין ישראל והקהילות היהודיות ברחבי העולם החופשי.

היתה רצאה, ראשית, לקבוע ברורות שלוש עובדות שלדעתי עומדות מעבר לכל ויכוח: ראשית, המדינה היהודית היא הצאנא והמושר של התנועה הציונית העולמית. נכון הדבר, כי בשלבים האחרונים של בואה לעולם עמד לימיין ישראל מיגן נחרך של איחוד יהודית עולמית, אשר ציוניים לא-ציוניים ואנטי-ציוניים רבים תרמו לה כל אחד את חלקו. אולם בעשרות השנים הקודמות הייתה זו התנועה הציונית אשר נשאה את דגל הריבונות היהודית בלבד, ללא סיוע, תכוות אף הופרעה ונשללה. היא ניצבה כביטוי היחיד של הרצון המשותף של העם היהודי, והפגינה את הקשר של העם היהודי לצקת את הרצון זהה לפעליה מכוח יצירה של עובדות ממשות של עצמה יהודית בארץנו. זהה עליה לפלס נתיב ולగבור לא רק על פני מוסלמים חיצוניים, אלא גם על פני גילויים של אידישות והתנגדות מבפנים. בכוח היישגיה הגודלים היא הביאה את העולם, לרבות יהדות העולם, להכיר כי מדינה יהודית היא אפשרות מעשית וכורה דחוף. זה קודם כל.

שנייה, החקידים שמילאה ההסתדרות הציונית לא באו אל קיצם עם ייסודה המדינה. הם ממשיכים לפעול גם בשלב החדש של קיומו והתחזותו. החקידים אלה - הסעת העולים, יישובם על האדמה, הקמת מפעלי פיתוח - הם מטבחם החקידי המדינה, אפילו לפני הקמת המדינה, ההסתדרות הציונית פעלה למען סמכות מדינית והיה לה מעמד מוכר.

עכשו, המדינה היהודית עומדת על תילה, שיתוף הפעולה בין ובין להסתדרות הציונית הכרחי וקורא להסדרה פורמלית. החקידים טועונים תייחום. סמכויות טענות הגדירה. שיתוף הפעולה חייב להיות מושתת על יסודות משפטיים מוצקים. זה כרוך בהענקת מעמד מסוים להסתדרות הציונית העולמית לשם מטרות מסוימות במסגרת העבודה שהיא עשויה ותמשיך לעשות בישראל. העבודה השלישית היא שלישראל עצמה יש אינטרס חיווי בהמשך קיומה ובגידולו של התנועה הציונית בכל הארץ שבזהן היא חופשית לפעול. ישראל חייבת להעניק לתנועה הציונית את מלאו שיתוף הפעולה האפשרי ואת תמיכתה המוסרית. היא רואה את התנועה הציונית כבעל הברית הראשון במעלה בהוויה

היהודית. ואולם כל ההצעות הללו אין פירושן מונופולין או התבדלות. לישראל יש אינטגרציוני יותר באחדתם ובתמיינתם של כל היהודים באשר הם, ציונים ולא ציונים. היא שואפת לקיים מגע וקשרי סולידריות וצינורות השפעה תרבותית והדרית עם כל החוגים והגופים היהודיים המאונינים בשיטוף פעולה כזה.

משמעות לכך שהוא ברור, כי אכן אפשר שהתנוועה הציונית, ולמעשה כל ארגון־שהוא, ייחוץ בין ישראל ובין מוסד או חוג יהודים כלשהו שאינם נמנים עם התנוועה הציונית. על ישראל מוטלת החובה ליזור ולקיים מגע ישיר עם כל היהודים המאונינים בכך, להיות פתוחה לכלם ולהבטיח שככל יחיד יהודי וכל קבוצת יהודים ירגשו שהם נהנים משווין מלא עם כל יחיד יהודי אחר או קבוצה יהודים אחרים ככל שמדובר בקשר וביכולת מגע עם ישראל. מידת הקירבה של המגעים חייבה להתבסס אך ורק על הרצון לשפה פעולה ולקשר יהסי אמון הדדי. אסור שקירבה זו תושפיע מקשי עברה.

אני מבקש להדגיש, כי מעמד כלשהו שתחליטת הכנסת בישראל להענין להסתדרות ציונית - לספק לה זרכרים מעשיים מסוימים ולבזבוז לה מעמד משפט מסויים - ישים אך ורק לגבי פעולות ההסתדרות הציונית בתחום ישראל. טווח השליטה של ממשלה ישראל אינה חורג אל מחוץ לאגדות המדינה, ובdioוק כשם שטוהר של ממשלה ישראל ריבונית להלטין אך בתחום ישראל, וכן היא חפה מכל שאיפה להתערב בחיי ציבורם היהודיים ולהפעיל עליהם השפעה ישירה כלשהי בכל אדר בעולם מחוץ לגבולות ישראל.
80
ג'י'ג

אתם מודעים היטב, שככל הביעות הללו עמדו בהרחבה נגד עיני הקונגרס הציוני העולמי העשורים ושלושים.² אני סבור שמותר לראות קונגראס זה אך כראשון בסידרת אירופאים, שיוקדשו לביקינת השינויים שהתחוללו בעקבות תקומת מדינת ישראל, במועד העם היהודי בעולם ובמסקנות המתחיהות מן התמורה המהפכנית העומקה מזאת.

ככל הנראה, היה זה אך טבעי שההיפוש אחרי פתרון עורך מחלוקת סביב הגדרות, שכמה מהן הציעו מקרים, ואחרות מינימום, בתחום המחויבויות של ישראל כלפי התנוועה הציונית. ההגדרה הממעיטה עוררה אכזבה בחוגים הציוניים. ההגדרה המרחיבה עוררה אי-הסכמה בקרב חוגים לא ציוניים. כוונתי, כמובן, רק לאותם לא ציוניים השואפים בכנות לראות את ישראל מתחת המשגנת, ומעוניינים מאוד למלא את חלקם בתחום זה. אין ספק ענייני, כי מרגע שגלו המחלוקת ישכו ויירגעו, ויתגבע הסדר מוגדר, יתרור שהן החששות פן מועד ההסתדרות הציונית ילכה בחסר, והן החששות שהוא ירחיק לכת, היו חסרי יסוד.

2 הקונגרס התקנס בירושלים באוגוסט 1951.

ה
ר
ק
ד
ן

בזהדמנות זו של השתתפותו היום בהתקנסות ציונית מובהקת וסמכוותית זאת, ביקשתי להבהיר כמה בעיות שאפשר שאין עומדות בראש דאגותיכן כחברות ארגון "הDSA", אבל אני מניה שהן מעסיקות אתכם כנמנות עם התנועה הציונית. מעמדך הוא רב זכויות. אם ידעת אמריקה היא בגדר נס, "הDSA" היא נס בתוך נס. השפעתו של נס זה ניכרת הרחק מעבר למסגרת הארגונית ולאתגר הגיאוגרפי. בדיקך כשם שהעם היהודי היחיד במינו, בדיקך כשם שיחדות אמריקה היא מבחינה מסוימת יחידה במיניה, כך גם "הDSA" היא תופעה מיוחדת במיניה. ואומר לכם מיוזו בחינה בראש וראשונה, לפחות בככל שאני מבין לנפשך ומעריך אתך.

זה כך מפני שהיה אשר יהיה הדבר שתעשו - הוא מבורך. באומריו זאת אין כוונתי לקובע שארגון "הDSA" חסין ממישגים. חלילה לי להתיימר וליחס לכך את התוכנה המפחידה של אי יכולת לשגות. ואולם כל תחומי פעלותך ומגמתך מכוונים להשגת מטרות מועלות באופן מעשי וייעיל, ללא סטיה קלה ביותר בהפניהם ממשיכך לעבר מה שעשו להוות שינוי במחולוקת ומופקף. ועתה, לו תהיתן התייחס, לא הייתי מודאג מפני המשימות הקיצונית שבבעודתךן, היו סמכות ובתווחות, כי בככל שעבודה זו תימשך, כל עוד היא תיעשה באאותה דבקות ובאותה מסירות, יבטיח התוכן הרוחני של ארגונך מכוח עצמו. בעיתךן העיקרית היא להרחב את טווח מאיצך ועוצמתו. לעשות עוד מיותר לטוב שכבר אתן עשות, ואם אפשר - עם אני מפקך בדבר - לעשות זאת קצת טוב יותר. אבל בעיקר - לעשות יותר בתגובה לצרכיינו הגדלים והולכים.

אחד הדברים הבטוחות ביותר להגדלת כמות היא על ידי שיפור איכות תפיקידך העיקרי צריך להיות החינוך הציוני. אני סבור, כי תנאי הכרחי לחברות ב"הDSA" צריך להיות ביקור בישראל. עמידה מלאה בתנאי זה אולי אינה אפשרית לאלטר, אולם מן ההכרחה שתינתקט מדיניות ארוכת טווח במטרה לאפשר, בנסיבות הזמן, לכל חברות "הDSA" לבקר בישראל, למען תרaining בוועינהן בערך שני דברים - מה געשה והושג על ידי "הDSA", ומה ממתין להישנות בידיה.

אין זה רק עניין של התרומות מהמוסדות, מהיישובים, מבתי הספר, מבתי החולמים, מכל ההישגים המשמשים שנוצרו. העניין הוא בתפישת רוח הדברים, בעומקה לתוך נשמה מה שקדם ונוצר - ובהבטחת קורתוב מזה חורה הביתה לאמריקה. הקשר הזה שלנו, היהודי ככל שהוא, פותח אפיקים נחדרים לאפשרויות של הדדיות אנושית, של השפעה הדידית והשרה הדידית מרוממות נפש, מעשרות נשמה. אנו מבקשים למוד מכון כל שrok אפשר. כאשרן באוט אל לנו אל תחפזו לחזור. השתחו מעט, עיבדו מעט, למדו מעט. אך, אנחנו, הבינו שאtan גם צדירות ללמידה. חפשו וגלו מה פירוש ישдал, איךו מין כור היתוך היא ומה נולד מתוכו. ראו בעיניכן מה מרשימים במיוחד כל כך, מה מרגש עמוקות כל כך,חוות ההשפעה